МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное учреждение
высшего профессионального образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Отделение массовых коммуникаций

УТВЕРЖДАЮ

Проректор по образовательной деятельности КФУ

Проф. Таюрский Д.А.

_______________ "___" _______________20___ г.

подписано электронно-цифровой подписью

Программа дисциплины

Актуальные проблемы татарского языка Б1.ДВ.3

Направление подготовки: 031300.62 - Журналистика
Профиль подготовки: Средства массовой информации (национальная журналистика)
Квалификация выпускника: бакалавр
Форма обучения: очное
Язык обучения: русский

Автор(ы):
Сабирова Л.Р.
Рецензент(ы):
Гарифуллин В.З.

СОГЛАСОВАНО:
Заведующий(ая) кафедрой: Гарифуллин В. З.
Протокол заседания кафедры No ___ от "____" ___________ 201__г
Учебно-методическая комиссия Института социально-философских наук и массовых коммуникаций (отделение массовых коммуникаций):
Протокол заседания УМК No ____ от "____" ___________ 201__г

Регистрационный No 941841815

Казань
2015

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Содержание

1. Цели освоения дисциплины

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

7. Литература

8. Интернет-ресурсы

9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

Программу дисциплины разработал(а)(и) старший преподаватель, к.н. Сабирова Л.Р. Кафедра татарской журналистики Отделение массовых коммуникаций , LRSabirova@kpfu.ru

1. Цели освоения дисциплины

Цель курса "Актуальные проблемы современного татарского языка" - свободное владение нормами и средствами выразительности родного (татарского) языка, письменной и устной речью в процессе личностной и профессиональной коммуникации, при подготовке журналистских публикаций (ОК-17). В программе предусмотрено углубленное изучение орфоэпии и орфографии современного татарского языка. Она включает материал, необходимый для улучшения речевых навыков студентов - технике и культуре устной речи. Рассматриваются теоретические аспекты татарской речи, включая область эфирного выступления. Основное внимание обращено также правилам татарской орфографии и типичным ошибкам в периодической печати.

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел " Б1.ДВ.3 Гуманитарный, социальный и экономический" основной образовательной программы 031300.62 Журналистика и относится к дисциплинам по выбору. Осваивается на 2 курсе, 3 семестр.

включена в раздел "Б1. ДВ3 дисциплины по выбору" и относится к гуманитарному, социальному и экономическому циклу. Осваивается на втором курсе (3 семестр)

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОК-16 (общекультурные компетенции)	способность понимать сущность и значение информации в развитии современного информационного общества, сознавать опасности и угрозы, возникающие в этом процессе, соблюдать основные требования информационной безопасности, в том числе защиты государственной тайны (ОК-16);
ПК-10 (профессиональные компетенции)	базовые знания в различных сферах жизни общества (экономика, политика, право, культура, экология, наука, образование, здравоохранение), которые являются объектом освещения в СМИ и с которыми связано тематическое содержание публикаций (ПК-10);
ПК-16 (профессиональные компетенции)	понимание социального смысла участия различных сегментов общества в функционировании СМИ, знание основных форм организации общественного участия; понимание природы и роли общественного мнения, представление об основных методах изучения и взаимодействия с ним, знание правил использования результатов опросов общественного мнения в редакционной работе и журналистских публикациях (ПК-16);

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

фонетические, лексические, грамматические, семантические, стилистические нормы современного татарского языка в целом и применительно к практике современных СМИ;

2. должен уметь:

следовать им в профессиональной деятельности;

3. должен владеть:

навыками устной и письменной речи, ее нормами и средствами выразительности.

4. должен демонстрировать способность и готовность:

применять полученные знания на практике.

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет 2 зачетных(ые) единиц(ы) 72 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины зачет в 3 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
1.	Тема 1. Тәрҗемә төшенчәсе . Дөрес һәм ялгыш тәрҗемә.	3	1	1	2	0	устный опрос
2.	Тема 2. Тәрҗемәнең берәмлекләре. Татар һәм рус телләренең лексик-семантик үзенчәлекләре.	3	2	1	2	0	
3.	Тема 3. Хәзерге татар ММЧда тәрҗемәнең роле, урыны һәм күләме.	3	3	1	2	0	эссе
4.	Тема 4. Фразиологизмнарны тәрҗемә итү. Татар һәм рус теленең лексик сурәтләү чаралары.	3	4-5	1	2	0	контрольная работа
5.	Тема 5. Журналист эшчәнлегендә сөйләм культурасына ия булуның әһәмияте.	3	6	1	2	0	

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
6.	Тема 6. Тартык авазлар составы һәм аларның дөрес әйтелеше.	3	7	1	2	0	
7.	Тема 7. Сөйләм интонациясе.	3	8	1	2	0	
8.	Тема 8. Алынма сүзләрнең дөрес әйтелеше. Орфоэпиягә башка телләрнең йогынтысы (рус теле тәэсире һ.б. мисалында).	3	9	1	2	0	
9.	Тема 9. Бүгенге радио-телевидение сөйләме (уңай һәм тискәре күренешләргә мисаллар).	3	10	1	2	0	
10.	Тема 10. Татар телендә алынма фонемалар, аларның дөрес әйтелеше һәм язуда бирелеше.	3	11	1	0	0	
11.	Тема 11. Аерым журналист һәм редакция эшчәнлегендә дөрес язылышка куелырга тиешле таләпләр	3	12	1	0	0	
12.	Тема 12. Хәзерге татар язуында кыенлык тудыра торган очраклар һәм аларның сәбәпләре.	3	13	1	0	0	
13.	Тема 13. Кириллицага нигезләнгән орфографиянең кимчелекләре.	3	14	1	0	0	
14.	Тема 14. Бер принципка да кертеп булмый торган сүзләр (ясалма принцип)	3	15	1	0	0	
15.	Тема 15. Журналист эшчәнлегендә орфография кагыйдәләрен һәм аның катлаулы очракларын белүнең әһәмияте.	3	16	0	0	0	

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
.	Тема . Итоговая форма контроля	3		0	0	0	зачет
	Итого			14	18	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Тәрҗемә төшенчәсе . Дөрес һәм ялгыш тәрҗемә.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Тәрҗемә төшенчәсе: төрләре, максаты. Тәрҗемә теориясенең предметы, бурычлары һәм башка фәннәр белән бәйләнеше. Тәрҗемә теориясенең төрләре. Фәнни объект буларак тәрҗемә теориясе. Тәрҗемәнең төп принциплары: төгәллек һәм иҗадилык. Тәрҗемәнең алшартлары.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Дөрес һәм ялгыш тәрҗемә төшенчәләре. Төгәл тәрҗемә, сүзгә-сүз тәрҗемә, калькалаштыру, буквализм, формализм, адекват тәрҗемә, алмаштыру күренеше. Тәрҗемә алымнары: компенсация, реалистик тәрҗемә, натуралистик, романтик алым һ.б..

Тема 2. Тәрҗемәнең берәмлекләре. Татар һәм рус телләренең лексик-семантик үзенчәлекләре.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Тәрҗемәнең берәмлекләре: текст, фраза, җөмлә, период, сүз, сүзтезмә. Төп берәмлек мәсьәләсенә карата галимнәрнең фикерләре. Тәрҗемәдә тәңгәллекләр. Җөмлә тәңгәллекләре - сүзгә-сүз тәрҗемә ителә торган җөмләләр, өлешчә тәрҗемә ителгән һәм сүз тәңгәллеге булмаган җөмләләр. Сүз тәңгәллекләре: туры мәгънәле сүзләр, күчерелмә мәгънәдәге сүзләр тәңгәллекләре. Сүзтезмә тәңгәллекләре

практическое занятие (2 часа(ов)):

.Татар һәм рус телләренең лексик-семантик үзенчәлекләре. Билингвлар сөйләме. Татар һәм рус телләре өчен тәңгәллекләр: 1 рус сүзгә - бер-ничә татар сүзе, 1 рус сүзгә - 1 күпмәгънәле татар сүзе, бер татар сүзенә - берничә рус сүзе, бер рус сүзгә - кушма яки тезмә татар сүзе. Контекст белән эш итү. Тәрҗемә вакытында еш очрый торган хаталар: ялгыш мәгънәле, аңлаешсыз, ясалма сүзләр.

Тема 3. Хәзерге татар ММЧда тәрҗемәнең роле, урыны һәм күләме.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Хәзерге татар ММЧда тәрҗемәнең роле, урыны һәм күләме. ММЧ текстларның төрлелеге һәм аларны тәрҗемә итү үзенчәлеге. Телдән тәрҗемә итү. Синхрон тәрҗемә, гид-тәрҗемә. Тәрҗемә агенстволарның эшчәнлеге. Татар һәм рус телендә нәшер ителүче ММЧ: "Идел", "Чаян", "Гасырлар авазы", "Салават күпере", "Татмедия" кушымтасы, район газеталары һ.б..

практическое занятие (2 часа(ов)):

Хәзерге татар ММЧда тәрҗемәнең роле, урыны һәм күләме. ММЧ текстларның төрлелеге һәм аларны тәрҗемә итү үзенчәлеге. Телдән тәрҗемә итү. Синхрон тәрҗемә, гид-тәрҗемә. Тәрҗемә агенстволарның эшчәнлеге. Татар һәм рус телендә нәшер ителүче ММЧ: "Идел", "Чаян", "Гасырлар авазы", "Салават күпере", "Татмедия" кушымтасы, район газеталары һ.б..

Тема 4. Фразиологизмнарны тәрҗемә итү. Татар һәм рус теленең лексик сурәтләү чаралары.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Татар һәм рус телдәге гомуми фразиологик фонд. Бер тел өлгесе нигезендә икенче телдә ясалган фразиологизмнар. Журналистикада уңышсыз, ясалма фразиологизмнар төзү очраклары.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Фразиологизмнарны тәрҗемә итү.

Тема 5. Журналист эшчәнлегендә сөйләм культурасына ия булуның әһәмияте.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Журналист эшчәнлегендә сөйләм культурасына ия булуның әһәмияте. Дөрес әйтелеш нормалары - сөйләм культурасының аерылгысыз өлеше. Татар орфоэпиясенең тарихи нигезе. Татар теленең сузык авазлар составы һәм аларның дөрес кулланылышы.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Дөрес әйтелеш нормалары - сөйләм культурасының аерылгысыз өлеше.

Тема 6. Тартык авазлар составы һәм аларның дөрес әйтелеше.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Тартык авазлар составы һәм аларның дөрес әйтелеше. Татар теленең фонетик закончалыклары. Сингармонизм законы - әйтелешнең төп кагыйдәләреннән берсе.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Авазларның сөйләм оештырудагы роле. Ассонанс һәм аллитерация күренешләре, аларның татар телендә кулланылышы.

Тема 7. Сөйләм интонациясе.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Сөйләм интонациясе. Басымның төрләре һәм аны дөрес куюның әһәмияте. Татар телендә сүз басымына карашлар. Интонацияне эксперементаль юл белән тикшерү. Хәзерге татар орфоэпиясенең бозылу сәбәпләре.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Дөрес әйтелешкә диалекталь сөйләмнең йогынтысы. Паронимнар, аларны дөрес әйтү һәм язу

Тема 8. Алынма сүзләрнең дөрес әйтелеше. Орфоэпиягә башка телләрнең йогынтысы (рус теле тәэсире һ.б. мисалында).

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Алынма сүзләрнең дөрес әйтелеше. Яраклашкан һәм "чит" сүзләр. Бу мәсьәләгә карашлар. Гарәп-фарсы телләреннән кергән сүзләрнең дөрес әйтелеше. Татар теленә хас булмаган аваз тезмәләре. Төрле стильләрдә гарәп-фарсы алынмаларының кулланылышы. Яңадан активлашкан сүзләр

практическое занятие (2 часа(ов)):

алынма сүзләр белән глоссарий төзү. Рус-европа алынмаларыны� әйтелеше. Татар әйтелешенә буйсындырылган сүзләр. "Саф" рус сүзләренең һәм европа алынмаларының әйтелешендәге үзенчәлекләр

Тема 9. Бүгенге радио-телевидение сөйләме (уңай һәм тискәре күренешләргә мисаллар).

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Бүгенге радио-телевидение сөйләме (уңай һәм тискәре күренешләргә мисаллар). Сөйләм культурасын тәрбияләүдә театрның роле. Уңай һәм тискәре күренешләр.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Татар сәнгать әһелләренең иҗат кешеләренең сөйләм культурасы (театр, эстрада сәхнәсе, радио-телевидение һ.б.)

Тема 10. Татар телендә алынма фонемалар, аларның дөрес әйтелеше һәм язуда бирелеше.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Татар телендә алынма фонемалар, аларның дөрес әйтелеше һәм язуда бирелеше. авазының дөрес әйтелеше һәм язуда бирелеше. Алынма сүзләрнең дөрес әйтелешенә һәм язылышына карашлар. "Татарчалаштырып" әйтүгә һәм язуга мөнәсәбәт ("кампитр", "нимес" һ.б. сүзләр)

Тема 11. Аерым журналист һәм редакция эшчәнлегендә дөрес язылышка куелырга тиешле таләпләр

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Аерым журналист һәм редакция эшчәнлегендә дөрес язылышка куелырга тиешле таләпләр. Баш хәрефләрне дөрес куллану кагыйдәләре. Торак пункт, милләт, ил исемнәрен төрлечә язу. Кеше исем-фамилияләренең дөрес язылышы мәсәләсе. Кеше исемнәре сүзлекләре. Язылыштагы төлелек.

Тема 12. Хәзерге татар язуында кыенлык тудыра торган очраклар һәм аларның сәбәпләре.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Хәзерге татар язуында кыенлык тудыра торган очраклар һәм аларның сәбәпләре. Вариантлы һәм хаталы язылышны аеру. Мисаллар. Бүгенге татар матбугатында сүзләрне төрлечә язу очраклары

Тема 13. Кириллицага нигезләнгән орфографиянең кимчелекләре.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Кириллицага нигезләнгән орфографиянең кимчелекләре. Татар алфавиты һәм орфографиясен камилләштерү омтылышлары. Яңа проектлар. Хәзерге татар алфавиты һәм аның авазлар составын чагылдыру үзенчәлекләре. Кирилл алфавитын кабул итү тарихы. Беренче проектларның үзенчәлекләре

Тема 14. Бер принципка да кертеп булмый торган сүзләр (ясалма принцип)

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Бер принципка да кертеп булмый торган сүзләр (ясалма принцип). Аларны әйтелешкә яраклаштырып язу мәсьәләсе. Калын к, г хәрефләрен алфавитка кертүгә карашлар. Хәзерге татар язуында график принципның кулланылышы. Тарихи-традицион принципка нигезләнеп языла торган сүзләр. Язылышта морфологик принципны куллану.

Тема 15. Журналист эшчәнлегендә орфография кагыйдәләрен һәм аның катлаулы очракларын белуның әһәмияте.

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
1.	Тема 1. Тәрҗемә төшенчәсе . Дөрес һәм ялгыш тәрҗемә.	3	1	подготовка к устному опросу	10	устный опрос
3.	Тема 3. Хәзерге татар ММЧда тәрҗемәнең роле, урыны һәм күләме.	3	3	подготовка к эссе	20	эссе
4.	Тема 4. Фразиологизмнарны тәрҗемә итү. Татар һәм рус теленең лексик сурәтләү чаралары.	3	4-5	подготовка к контрольной работе	10	контрольная работа
	Итого				40	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

В рамках учебных курса предусмотрено использование в учебном процессе активных и интерактивных форм проведения занятий, таких как разбор конкретных ситуаций, встречи с представителями СМИ.

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Тәрҗемә төшенчәсе . Дөрес һәм ялгыш тәрҗемә.

устный опрос , примерные вопросы:

Тәрҗемә теориясенең предметы, бурычлары һәм башка фәннәр белән бәйләнеше. Тәрҗемә теориясенең төрләре. Фәнни объект буларак тәрҗемә теориясе. Тәрҗемәнең төп принциплары: төгәллек һәм иҗадилык. Тәрҗемәнең алшартлары.Дөрес һәм ялгыш тәрҗемә төшенчәләре. Төгәл тәрҗемә, сүзгә-сүз тәрҗемә, калькалаштыру, буквализм, формализм, адекват тәрҗемә, алмаштыру күренеше. Тәрҗемә алымнары: компенсация, реалистик тәрҗемә, натуралистик, романтик алым һ.б..

Тема 2. Тәрҗемәнең берәмлекләре. Татар һәм рус телләренең лексик-семантик үзенчәлекләре.

Тема 3. Хәзерге татар ММЧда тәрҗемәнең роле, урыны һәм күләме.

эссе , примерные темы:

Берәр басма нигезендә тәрҗемә турында эссе язырга

Тема 4. Фразиологизмнарны тәрҗемә итү. Татар һәм рус теленең лексик сурәтләү чаралары.

контрольная работа , примерные вопросы:

Задание: 1) Переведите данные фразеологизмы с русского языка на татарский, сохраняя смысл выражения. Например: первый блин комом - беренче коймак төерле була; 1) где хочу, там и топчу ? 2) всякий дурак, красному рад ? 3) ум не в летах, а в голове ? 4) каков привет, таков ответ - 5) кому много дано, с того и спросится ? 6) плечом к плечу ? 7) локоть не укусишь ? 8) засучив рукава ? 9) не место красит человека, а человек место - 10) поднявший меч, от меча гибнет ? 11) находить общий язык ? 12) перегнуть палку ? 13) под ногами земля горит ? 14) за словом в карман не полезет ? 15) что написано пером, то не вырубишь топором ?

Тема 5. Журналист эшчәнлегендә сөйләм культурасына ия булуның әһәмияте.

Тема 6. Тартык авазлар составы һәм аларның дөрес әйтелеше.

Тема 7. Сөйләм интонациясе.

Тема 8. Алынма сүзләрнең дөрес әйтелеше. Орфоэпиягә башка телләрнең йогынтысы (рус теле тәэсире һ.б. мисалында).

Тема 9. Бүгенге радио-телевидение сөйләме (уңай һәм тискәре күренешләргә мисаллар).

Тема 10. Татар телендә алынма фонемалар, аларның дөрес әйтелеше һәм язуда бирелеше.

Тема 11. Аерым журналист һәм редакция эшчәнлегендә дөрес язылышка куелырга тиешле таләпләр

Тема 12. Хәзерге татар язуында кыенлык тудыра торган очраклар һәм аларның сәбәпләре.

Тема 13. Кириллицага нигезләнгән орфографиянең кимчелекләре.

Тема 14. Бер принципка да кертеп булмый торган сүзләр (ясалма принцип)

Тема 15. Журналист эшчәнлегендә орфография кагыйдәләрен һәм аның катлаулы очракларын белуның әһәмияте.

Тема . Итоговая форма контроля

Примерные вопросы к зачету:

1. Тәрҗемә теориясенең предметы, максат-бурычлары.
2. Бүгенге җәмгыятьтә тәрҗемәгә ихтияҗ һәм тәрҗемәнең роле.
3. Уңышлы һәм нәтиҗәле тәрҗеменең алшартлары.
4. Тәрҗемәдә оригиналның эчтәлеге, мәгънәсен төгәл бирү юллары.

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

5. Тәрҗемәдә теманың форма һәм жанр үзенчәлекләрен, автор стилен тулы гәүдәләндерү мөһимлеге.
6. Тәрҗемә - иҗади эш төре.
7. Тәрҗемәченең иҗат иреге һәм буквализм төшенчәләре.
8. Тәрҗемәченең ике телнең дә төзелешен, сөйләм нормаларын белүнең әһәмияте.
9. Тәрҗемәнең төп бирәмлекләре.
10. Адекват яки тулы кыйммәтле тәрҗемә төшенчәсе.
11. Төгәл тәрҗемә - оригиналга мөмкин кадәр якынау.
12. Сүзгә-сүз тәрҗемәдә һәм калькалаштыруда уңай һәм тискәре күренешләр.
13. Тәрҗемәдә җөмлә тәңгәллекләре.
14. Сүз тәңгәллекләре, аларның төрләре.
15. Рус һәм татар телләрендә сүзләр нисбәте.
16. Сүзтезмә тәңгәлекләре.
17. Рус теллендәге фразиологик берәмлекләрне дөрес тәрҗемә итү мәсьәләсе.
18. Лексик сурәтләү чараларын тәрҗемә итү.
19. Башисемнәрне уңышлы тәрҗемә итү.
20. Рус һәм татар телләрендә җөмлә төзелеше һәм сүз тәртибенә караган үзенчәлекләр.
21. Грамматик чаралар системасындагы үзенчәлекләр.
22. Рус һәм татар телләрендә төрле сүз төркемнәренә караган сүзләр: исем, фигыль, алмашлыкларны тәрҗемә итү.
23. Рус теленнән татар теленә бәйләүче чараларны тәрҗемә итү.
24. Матбугат телендә неологизмнар, аларны оригиналдагыча куллану һәм тәрҗемә итү.
25. Хәзерге татар һәм рус телләренең иҗтимагый-сәяси лексикасы.
26. Хәзерге ММЧда тәрҗемәнең роле, урыны һәм күләме.
27. Ике телдә нәшер ителүче басмаларга күзәтү.
28. Хәбәри жанрга караган язмаларны тәрҗемә итү.
29. Аналитик мәкаләләрне тәрҗемә итү үзенчәлекләре.
30. Әдәби-публицистик жанрлардагы мәкаләләрне тәрҗемә итү үзенчәлекләре.
31. Русчадан татарчага уңышлы тәрҗемә текстларына күзәтү.
32. Соңгы еллар иҗтимагый-сәяси лексикасындагы яңа күренешләр һәм искергән сүзләр.
33. Татар телендә тәрҗемә мәсьәләсенә караган хезмәтләр.
34. "Русча-татарча" һәм "Татарча-русча" сүзлекләрдә сүзләрне тәрҗемә итү үзенчәлекләре.
35. Татар матбугатында һәм гыйлемендә халыкара терминнарны тәрҗемә итүгә карашлар.

7.1. Основная литература:

Татарский язык в восточной дипломатии России (XVI - начало XIX вв.), Хисамова, Фагима Миргалиевна, 2012г.

Избранные статьи, Ганиев, Фуат Ашрафович, 2010г.

Тюрко-татарская лексика как проекция национального менталитета, Галиуллина, Гульшат Раисовна;Юсупова, Альфия Шавкетовна;Хадиева, Гульфия Камиловна;Денмухаметова, Эльвира Николаевна, 2011г.

1. Основы профессиональной межкультурной коммуникации: Учебник / Н.В. Барышников. - М.: Вузовский учебник: НИЦ ИНФРА-М, 2013. - 368 с.: 60x90 1/16. (переплет) ISBN 978-5-9558-0314-2, 500 экз. ЗНАНИУМ: http://znanium.com/bookread.php?book=408974

2.Нелюбин Л.Л. Переводоведческая лингводидактика: Учебно-методическое пособие / Л.Л. Нелюбин, Е.Г. Князева. - 3-е изд., перераб. и доп. - М.: Флинта: Наука, 2009. - 320 с.: 60x88 1/16. (переплет) ISBN 978-5-9765-0800-2, 1000 экз. ЗНАНИУМ: http://znanium.com/bookread.php?book=200412

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

7.2. Дополнительная литература:

Записи разных лет, Миннегулов, Хатип Юсупович, 2010г.

Татарский язык, Сафиуллина, Флера Садриевна;Фатхуллова, Кадрия Сунгатовна, 2010г.

Татарский язык, Алеева, Гульназ Усмановна, 2010г.

Татарский язык, Закирова, Гульназ Камилевна, 2010г.

Татарский язык, Вьюгина, Сазида Вагизовна, 2010г.

Язык и культура: лингвистические, переводоведческие и лингводидактические аспекты, Сычугова, Лариса Алексеевна, 2012г.

Социология медиадискурса, Низамова, Л. Р., 2009г.

1. Ганиев, Фуат Ашрафович. Русско-татарский словарь = Русча-татарча сүзлек: около 30000 слов / Ф.А. Ганиев; Акад. наук Респ. Татарстан, Ин-т яз., литературы и искусства им. Г. Ибрагимова. Казань: Раннур, 2009. 630 с.; 23.(Библиотека газеты "Юлдаш").?Авт. также на татар. яз.: Ф.Ә. Ганиев.Дар НБ КГУ Научная библиотека им. Н.И. Лобачевского Казанского государственного университета:0-775757. ISBN 5-900049-58-2, 50000

2. Гилемшина, Айсылу Габдулзямилевна. Разновременная синонимия в переводном тексте (на материале переводов коранических текстов на русский и татарский языки): дис. . канд. филол. наук : 10.02.01 / А. Г. Гилемшина ; науч. рук. А. А. Аминова; Казанский государственный университет им. В. И. Ульянова-Ленина.Казань: Б.и., 2009.-Библиогр.: с. 233-238.

3. Едиханов, Искандер Жамилович. Лексико-стилистические особенности языка этико-дидактических и философских татарских текстов и их переводов на русский язык (на материале произведений К. Насыри, Ш. Марджани): дис. . канд. филол. наук : 10.02.01; 10.02.02 / И. Ж. Едиханов; науч. рук. А. А. Аминова; Казанский государственный университет им. В. И. Ульянова-Ленина.-Казань: Б.и., 2009.160 с..-Библиогр.: с. 133-149.

7.3. Интернет-ресурсы:

Шеметов - http://www.durov.com/study/1115212880-114.html

Нестеров А. Теория перевода (лекции). - http://na55555.ru/lingvistika/teoriya-perevoda-lekcii.html

Перевод и переводоведение. - http://www.twirpx.com/files/languages/translation

Развитие теории перевода. - http://student.zoomru.ru/ino/razvitie-teorii-perevoda/25830.195684.s1.html

Тимакина О.А. Теория перевода: Курс лекций - http://window.edu.ru/library/pdf2txt/707/67707/41071/page1

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Актуальные проблемы татарского языка" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 60 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB,audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудованием имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

Компьютерный класс, представляющий собой рабочее место преподавателя и не менее 15 рабочих мест студентов, включающих компьютерный стол, стул, персональный компьютер, лицензионное программное обеспечение. Каждый компьютер имеет широкополосный доступ в сеть Интернет. Все компьютеры подключены к корпоративной компьютерной сети КФУ и находятся в едином домене.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "КнигаФонд", доступ к которой предоставлен студентам. Электронно-библиотечная система "КнигаФонд" реализует легальное хранение, распространение и защиту цифрового контента учебно-методической литературы для вузов с условием обязательного соблюдения авторских и смежных прав. КнигаФонд обеспечивает широкий законный доступ к необходимым для образовательного процесса изданиям с использованием инновационных технологий и соответствует всем требованиям новых ФГОС ВПО.

Компьютерный класс, выход в интернет, проектор.

Дистанционный курс по адресу: URL: http://bars.kpfu.ru/course/view.php?id=1609

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 031300.62 "Журналистика" и профилю подготовки Средства массовой информации (национальная журналистика) .

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Автор(ы):
Сабирова Л.Р. ____________________
"__" _________ 201 __ г.

Рецензент(ы):
Гарифуллин В.З. ____________________
"__" _________ 201 __ г.

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ